

HISTORISK VANDRING I LYXIGA LÜBECK

Alla städer har sin egen karaktär, och Lübeck hör inte direkt till den blygsamma sorten. Vare sig det handlar om skrytbyggen från medeltiden eller världens största marsipanfigurer har Hansastädernas drottning inget emot att visa upp sig.

TEXT ANNIKA MAJAK FOTO DANIEL MAJAK

Lübeck är känd för sina sju torn trots att där "bara" finns fem kyrkor.

FOTO ISTOCK

Holstentor är byggnaden som idag är en symbol för Lübeck.

S:t Maria kyrka tillhörde köpmännen och var landets största tegelkyrka.

Marsipantårten på Café Niederegger är väldigt god.

Schiffergesellschaft är en väldigt anrik restaurang i gamla stan.

Concordia domi foris pax” (“Harmoni hemma och fred (utomlands”) var mottot som folket levde efter under Hansatiden. I dag står inskriptionen kvar på stadsporten Holstentor och vittnar om svunna tider med överdriven lyx och flärd. Kanske var det den texten som bidrog till att Lübeck var skonad från krig och plundring under en lång tid.

Holstentor står kvar där den en gång byggdes och är en av öppningarna till gamla stan. Det är just den som är platsen att vara på vid ett besök till Lübeck, och stadsporten har blivit en symbol för staden. Det är också här som en stadsvandring kan ta sin början. Lübeck kallas för ”staden med de sju tornen”, och då är det kyrktornen som man menar. Det finns dock inte sju kyrkor i gamla stan utan fem, men två av dessa har två torn var.

Antalet kyrkor är många, med tanke på att gamla stans yta endast är 2,5 gånger 1,5 kilometer. Orsaken är att Lübeck hade så god ekonomi så varje yrkesgrupp hade sin egen kyrka. S:t Maria var köpmännens kyrka, och när

bygget påbörjades 1277 sattes två torn upp för att likna domkyrkan som på den tiden var stadens högsta tegelkyrka. För att skryta ytterligare lite till byggdes kyrkan så att den blev 125 meter hög. Därmed blev den inte bara stadens utan även Tysklands högsta tegelkyrka. I dag har den halkat ner på en tredje plats men är fortfarande väldigt imponerande. Inne i kyrkan ligger kyrkklockorna kvar, trasiga och inbäddade i golvet – exakt så som de landade på påsöndagen 1942 då kyrkan bombades.

Hela gamla stan är ett enda stort skrytbygge. På torget står rådhuset och visar upp sig. Det är en stor och mäktig byggnad. Men om man synar byggnaden lite extra upptäcker man snabbt att inte hela byggnaden är brukbar. För att skryta och visa hur rik och mäktig staden var byggdes den på höjden. Väggen vars svarta tegel speglas i solen är just det, bara en vägg som det inte finns någonting bakom. Det svarta teglet är också ett sätt att visa rikedom på. Teglet fraktades till Italien där det laserades i svart för att sedan skickas tillbaka till Lübeck – dyrt, men ack så vackert.

Efter att ha promenerat runt i staden under några timmar kan det vara dags för lite mat. »

Schiffergesellschaft är i dag en välbesökt restaurang som under medeltiden var sjömannens ”supstuga”. Hit kom sjöfararna efter en lång tid till havs för att äta och dricka. I dag är alla välkomna hit, och det serveras rikliga portioner av klassisk husmanskost. Ett tips är att boka bord i förväg, för stället blir snabbt fullsatt. Deras marsipanglass är inte av denna värld!

Och på tal om marsipan: Lübeck är ju världsberömt för just denna sötsak, och ett besök till Niederegger är nästan obligatoriskt under en vistelse i staden. Det är inte bara en affär utan även ett kafé och ett museum – allt tillägnat marsipanen. Även här fortsätter Lübeckborna att skryta, denna gång i form av världens största konstverk gjort av marsipan. Inte mindre än tolv figurer är avbildade i verklig storlek, vilket tog 3 500 timmar att göra och krävde 500 kilo marsipan. Och det är långtifrån den enda söta skapelse i Lübeck som har hamnat i Guinness rekordbok – även världens största marsipanklänning och världens största marsipangris har skapats här, för att bara nämna två exempel.

På kaféet som ligger på andra våningen serveras den berömda versionen av prinsess- »

Bygga på höjden var ledordet även om det inte fyllde någon funktion.

Svart tegel var väldigt dyrt men det skulle synas att det fanns pengar i staden.

Lübeck är en otroligt vacker stad med en rik historia.

De fattiga skulle inte synas utan fick bo på innergården, undan-gömda från omvärlden.

Sol- och badsugna söker sig till Travemünde.

» tårta. Denna ska avnjutas med en kopp marsipan-cappuccino. Drycken är inte fullt så söt som man kanske föreställer sig och är ett väldigt gott komplement till tårten.

Efter en fika fortsätter vi vandringen i gamla stan. På vissa av gatorna syns små hål i väggen, och även om Lübeck var en otroligt välbärgad stad var det inte alla som hade en god ekonomi. Köpmännen bodde stort och flott, men deras anställda skulle ta hand om allt utan att synas. För att lösa detta på bästa sätt byggdes deras bostäder på innergårdarna. De små hålen i väggarna är ingångarna till dessa. I dag är innergårdarna väldigt eftertraktade, och det krävs kontakter för att få ett lägenhetskontrakt. Med tanke på att hela gamla stan är ett världsarv är det också väldigt begränsat hur man får renovera bostäderna. Detta i sin tur bevarar stadskärnan i dess ursprungliga skick.

20 minuters tågväg från Lübeck ligger Travemünde, en avslappnad strandort som är ett bra utflyktsmål för den som vill förena sin

”Med tanke på att hela gamla stan är ett världsarv är det också väldigt begränsat hur man får renovera bostäderna”

semester med lite sol och bad. Här står de populära strandkorgarna redo att ta emot soldyrkande besökare, och restaurangerna avlöser varandra på strandpromenaden.

För den som vill bada utlovar Östersjön ett uppfriskande dopp. Vill man komma nära vatten utan att doppa tårna erbjuds båtuthyrning på kanalen som omringar gamla stan i Lübeck. De små eldrivna båtarna kräver inga förarbevis eller förkunskaper utan hyrs ut per timme. Det är ett utmärkt sätt att få se Lübeck från en annan vinkel. För det är nog så det är – Lübeck förvånar och imponerar från alla vinklar. Det är en stad som tål att spendera mycket tid i, och även om den i sig inte är så stor är den väldigt mäktig. Vilket den inte gör något försök att dölja. ◆